

ПІДСУМКОВИЙ ПРОТОКОЛ

Міжнародного круглого столу

Науково-дослідного центру економіко-правових рішень
у сфері застосування технологій розподіленого реєстру
на тему
«Віртуальні активи у розвитку національної економіки»

Україна, місто Харків

30 вересня 2021 року

Голова правління НДЦ блокчейн-рішень: Ігор Дунаєв

Модератори: Александр Кудь, Ольга Дмитрик.

Цей Протокол є підсумковим документом, в якому подано бачення учасників міжнародного круглого столу щодо необхідності формування інститутів розвитку ринкової інфраструктури, інформаційних систем обліку віртуальних активів і розвитку нормативно-правової бази задля значно ширшого використання можливостей технології блокчейн для потреб національної економіки.

Міжнародний круглий стіл ініційовано громадською організацією «Науково-дослідний центр економіко-правових рішень у сфері застосування технологій розподіленого реєстру» спільно з Центром права, етики та цифрових технологій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна як логічне продовження двох міжнародних круглих столів «Майбутнє цифрових активів: фінансово-правовий погляд» (2019 р.) і «Стандарти інструментів блокчейну» (2019 р.).

Досягнення та зміни

Представники наукової спільноти та громадськості з України й низки зарубіжних країн у процесі обговорення сучасного прояву сутнісних ознак різних видів віртуальних активів і проблеми законодавчого регулювання відносин у сфері створення та використання віртуальних активів дійшли висновку, що поширюється проблема фрагментарного сприйняття феномену віртуальних активів і спрямування суспільної уваги та регуляторних зусиль держави на регулювання лише одного з різновидів віртуальних активів — криптоактивів.

Попри те що останніми роками стрімко поширюється міжнародний ринок інформаційних ресурсів, товарів і послуг на базі технологій розподіленого реєстру, не обмежуючись лише криптоактивами, учасники круглого столу спільно зазначили, що нормативних та інституційних умов для його розвитку бракує, і це є перешкодою для формування більшої суспільної цінності від цифрових продуктів на основі технології блокчейн для громадян і національних економік. Сьогодні повноцінний розвиток ринку інформаційних ресурсів, товарів і послуг на базі технологій розподіленого реєстру у світі та в Україні зокрема досі ускладнюється через відсутність єдиного підходу до розуміння значення впровадження технології блокчейн у різні сфери суспільних відносин.

Учасники зробили акцент на перспективі України стати лідером у розвитку цифрових децентралізованих інформаційних платформ і, відповідно, екосистем сервісів на основі технології блокчейн, а також прагненні вчених і бізнесу України до створення конкурентоспроможної економіки за допомогою широкого застосування ІТ-технологій та блокчейну в ключових сферах суспільного життя.

За останні роки Україна має позитивні зрушення в розробленні проектів нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання відносин із застосуванням віртуальних активів. Зокрема, у Верховній Раді України зареєстровано проекти законів «Про токенизовані активи та криптоактиви» № 4328 та «Про віртуальні активи» № 3637 (останній 08.09.2021 р. прийнято Верховною Радою України і направлено на підпис Президенту України). Такі кроки дають позитивний сигнал для ширшого використання віртуальних активів і можливостей технології блокчейн для потреб економіки не лише України, а й інших держав. Очевидно, що поява таких законопроектів є результатом співпраці держави із науковою спільнотою, дослідників і практиків. Водночас багато проблем у цій царині залишено поза увагою розробників зазначених проектів.

На думку учасників, розроблення та впровадження в Україні правового регулювання, об'єктами якого стали б усі відомі види віртуальних активів, позитивно вплине на розвиток суспільних відносин завдяки більшій і технологічно забезпеченій довірі між їх учасниками, на розвиток організаційної моделі «уряд як платформа», на подальшу цифровізацію

суспільства та стрімке поширення ринків продуктів і послуг на основі сучасних інформаційних технологій, а також на залучення приватних інвестицій у розробки і дослідження.

У зв'язку з вищезазначеним існує необхідність активізації діяльності на базі ГО «Науково-дослідний центр економіко-правових рішень у сфері застосування технологій розподіленого реєстру» щодо взаємодії з університетським середовищем у напрямі популяризації технології розподіленого реєстру (блокчейн) як структурного елементу майбутнього Інтернету, застосування технології в усіх сферах життя суспільства, налагодження та зміцнення міжнародних зв'язків.

Рекомендації:

1. Активізувати роботу щодо всебічної експертно-аналітичної підтримки зусиль ділових структур і провідних університетів із формування та розгортання міждисциплінарної системи знань про нові способи реалізації суспільних відносин через цифрові екосистеми з метою створення центрів технологічної переваги. Для досягнення цієї мети є необхідними:

- активізація публічної роботи з провідними університетами України у напрямі вдосконалення наявних (або розроблення нових) програм формальної та неформальної освіти з популяризацією корисних можливостей технології блокчейн і модернізації на її основі соціально-економічних відносин;
- упровадження разом із провідними університетами України практики реалізації спільних ініціатив в освітній та науковій сферах, а також сприяння їх ресурсній (експертно-аналітичній, методичній тощо) підтримці.

2. Рекомендувати центральним органам влади України скорегувати свій регуляторний вплив на відносини, що виникають у сфері застосування віртуальних активів, а саме таких, що існують у системі обліку цифрових даних на базі технології розподіленого реєстру — токенизованих активів та криптоактивів. Саме у цій технології розподіленого реєстру і саме у цій сфері обігу токенизованих активів та криптоактивів розвинені країни світу бачать нові перспективи для зміцнення своєї економічної та технологічної сили, а більшість країн, що розвиваються, бачать свій шанс для наближення до лідерів.

3. У 2022 році провести міжнародну науково-практичну конференцію з питань розвитку міжнародних ринків інформаційних ресурсів, товарів і послуг із використанням децентралізованих інформаційних платформ на основі технології блокчейн. Рекомендувати активізувати роботу із залучення вчених до міждисциплінарних прикладних досліджень у сфері обігу віртуальних активів та систем їх обліку.